

ÒZÍZÍ NIILE NKE JISQS BANYERE ÛBŒCHÍIZUIKE NA ƢTUTU AJUJU NDÍŒZŒ

Matiu 12:1-50

IHEŒMŒMŒ 42 - Nke Ndí okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Emere ubŒchi-izu-ike n'íhi madu emegh madu n'íhi ubŒchi-izu-ike” (Matiu 2:27).

I IrŒkà Ndí Farisi ina Jisqs Banyere ÛbŒchí izuike

1. Eboroebubo ngwangwa, Matiu 12:1, 2; Mak 7:6; Luk 6:7; JŒn 9:16
2. Ndí náesouzoYa chŒro igbochi aguŒ nke naagu ha, díka Devid mere, Matiu 12:3-5; I Samuel 21:6; Deuteronomi 23:24, 25
3. Kraist mere ka o wee anya na Ya buŒkàkà, Matiu 12:6; JŒn 3:31; Ndi Hibru 3:3; Ndi KŒlŒsi 1:18; Luk 11:31
4. Jisqs bu Onyenwe ÛbŒchí izuike, Matiu 12:7, 8; Mak 2:27, 28; Luk 6:5; Ndi KŒlŒsi 2:16
5. Ndí Farisii chŒro ihe agaeji boo Jisqs ebubo maka igwo Œrja n'ubŒchí izuike, Matiu 12:9, 10; Luk 6:6
6. Jisqs kpughere akwŒghíŒto nke okwu ndí ahŒ náaju Ya ajuju, Matiu 12:11; Luk 6:9; JŒn 7:23
7. EmerekaarŒ dí nwoke ahŒ ike n'ubŒchí izuike, Matiu 12:12, 13; Hosea 6:6; Maika 6:8; JŒn 5:9

II Ndí Farisii Gbara Ìzù ŒjŒ Ibibi Jisqs

8. Ha gbara izù nzuzo imegide Œkpara Chineke, Matiu 12:14; Œlu Ndi-Œzi 23:12; Jenesis 37:18; Daniel 6:4
9. Aisaia OnyeamŒma nyererí Jisqs Otuto, Matiu 12:15-21; Ndi Filipai 2:5-11
10. Kraist naaga kwa n'iru ime ka arŒ dí ndí náabíakute Ya ike, Matiu 12:22; 15:30; 17:18; Mak 1:31; 10:52; Luk 7:21; JŒn 4:50-53; Aisaia 53:4, 5; Jemes 5:14-16

III Ebubo AhŒ Na Jisqs Na achupu Ndí MmŒŒ ŒjŒ Site N'ike Beelzebul

11. O juru ndí ahŒ anya bú ŒgwŒgwŒ ahŒ dí ebube, Matiu 12:23; 13:54; 22:41-46
12. Ndí Farisii boro Kraist ebubo na Œ naenweta ike Ya site n'ike Beelzebul, Matiu 12:24; Luk 6:10, 11; JŒn 10:20
13. Ihere mere ndí ahŒ niile náebo Ya ebubo, Matiu 12:25-29; Aisaia 11:2; Ndi KŒlŒsi 2:3; Luk 11:19-22
14. Onyenweanyí naakŒwapŒta okwu n'uzŒ naewepŒta nkewa pŒtara ihè, Matiu 12:30; Luk 11:23; JŒn 10:1; Ezikiel 18:4; I JŒn 3:7, 8; 5:18
15. Jisqs dŒro Ndí Farisii akanántí maka ŒnŒdŒ dí egwŒ nke ha nŒ n'elu ya, Matiu 12:31-37; Mak 3:29; Œlu Ndi-Œzi 7:51

IV Ibámhá Nke Jisqs Megide Ndí AhŒ NáachŒ Ihe Irí báàmà

16. Ndí Farisii chŒro ihe iríbáàmà ma Œ bughí odudu nke MmŒŒ Nso, Matiu 12:38, 39; Luk 11:16; JŒn 4:48; I Ndi KŒrint 1:22
17. Ndí Nineve na Eze nwanyí Sheba gáámá NdíJu ikpé, Matiu 12:40-42; 2 Ndi TesalŒnaika 2:11,12
18. ŒnŒdŒ ikpéazu nke ndíJu ahŒ daghachírí azŒ ka ekpughere, Matiu 12:43-45; Luk 11:24-26; 2 Pita 2:20
19. Jisqs kŒwaara ndí bú ezi Œmunne Ya, Matiu 12:46-50; Ndi-Hibru 2:11

NKŒWA DÍ ICHEICHE

Ajuju banyere idebe ÛbŒchíizuike bu okwu mbŒ nke eburu uzŒ welite nime iheŒmŒmŒ anyí; na otú o sí dí mkpà nke ukwu ka anyí wee burŒ ndí guzosiriike banyere ijè anyí nime Œwa nke a díka ndí Kraist, n'íhi nke a Œ dí kwa mkpà ka anyí mara ebe anyí guzo banyere ÛbŒchíizuike. ŒgbŒ a aburŒwo ndí nyefere onweha n'imebi ubŒchí Onyenweanyí wepŒtara ichè díka ubŒchí nsŒpurŒ na ikwanyere Chineke ŒgwŒ, ma díka anyí naàmŒ ihe edere n'ÁkwŒkwŒnsŒ náemeghe kwa obi anyí nye òzízí niile nke Jisqs anyí gaachŒpŒta na idebe ÛbŒchí izuike abughí ihe agaewere díka ihe agaeleli.

ÛbŒchí SŒnde, ÛbŒchí izuike nke NdíKraist, bu ubŒchí dí nsŒ, n'íhi nke a o kwesírí inye ya nsŒpurŒ. Onye Œ bŒla nke náasŒpurŒ Chineke, Ya na Okwu Ya agaghí achŒ íhŒ ihe Œ bŒla n'obi ya nke gaeweta ítautà nye ŒziŒma ahŒ, na nleli ya site n'íga njèm nleta obiŒto, nke obodo dí anya, maŒbu ihe Œzo nke náatŒ mmadŒ Œto nime Œwa n'ubŒchí nke Chineke wepŒtara iché, Œ gaghí abŒ kwa onye gaalŒlŒ Œ bŒla n'ubŒchí ahŒ.

Œ dighí onyeKraist Œ bŒla anaachŒta n'ebe dí icheiche nke anaeme mmehie n'ubŒchí Sonde maŒbu kwa n'ubŒchí ndíŒzo dí iche, ma nsŒpurŒ na mkwánye ŒgwŒ purŒ iché ka anaaghaghí inye ÛbŒchí Onyenweanyí. Díka ÛbŒchí Onyenweanyí aghaghí íjé ya feè náání Œfufé na ísŒpurŒ Chineke, Onye kèrè anyí, na Jisqs Kraist, Onyenwe ÛbŒchíizuike na Onye mbiliten'ŒnwŒYa mere ka òkíkè ŒhŒ ahŒ dí mfé. Chineke gaeji ŒŒŒ, udo, na obiŒto kwŒghachí mkpurŒobi ahŒ n'Œba onye sí n'uzŒ dí otú a sŒpurŒ Ya Onweya na ÛbŒchíYa.

Nime Iwu Iri ahŒ agwara anyí ka anyí “cheta ubŒchi izu-ike ido ya nsŒ.” ŒtutŒ mmadŒ naachŒ ibo anyí ebubo banyere idebe ÛbŒchí izuike nke ndíKraist ahŒ, bú ubŒchí mbŒ n'izu ubŒchí asaa; ma n'íhi Jisqs sŒpurŒ ma gozie

kwa ụbọchị ahụ site ná mbiliten'ónwụ Ya na mputa ihè Ya dị icheiche nye ndị náesouzo Ya ebe ha zukọtara mgbe mbiliten'ónwụ Ya gasiri, nke náesochita nke ahụ bụ na ọ dị Mmụonso Ya ezi uto itukwasị akàrà Ya n'elu ya dika ụbọchị òfufè site n'arọ niile nke otù puku na narị iteghete (1900 years) site na mgbe ahụ, ezuwo ime ka onye ọ bụla náachọ eziokwu ahụ n'uzọ kwesiri kwesi kwenye na Sọnde bụ ụbọchị Chineke rọputara. O nweghị ihe ọ bụla jikọtara Ụbọchị izuike nke ndị Ju na nzukọ nke NdịKraist, ọ dighị kwa ihe ọ bụla jikọtara nzukọ nke NdịKraist ya na Ụbọchị izuike nke ndị Ju. Ụbọchị izuike nke ndị Ju bụ ihe eburu ụzọ nye n'iwu nke dīrī náání Ndị Israel. Iheodide ukwu ahụ nke edere nye nzukọ nke NdịKraist, bụ Akwụkwọzi ahụ dị icheiche, ọ dighị ebe ọ bụla ha kpọrọ Ụbọchị izuike nke ndị Ju aha, ọbuná otù ugbò, maọbụ na ọ dị ebe ọzọ n'akwụkwọzi ahụ niile ebe enyere iwu maka idebe Ụbọchị izuike nke ndị Ju.

Okwu Chineke naakọwa ihe olenalele dị mkpà nye anyị nke anyị gaecheta mgbe ọ bụla anyị naekwuokwu banyere idebe Ụbọchị izuike. Kraist abịaghị imebi Iwu ahụ kama imezu ya. Mgbe Devid na ndị soro ya naagbanarị Sọl ha anọwo ogologo oge náerighi nri agụụ wee náagu ha. Ha wee biakute onye nchụàjà onye náenweghị ihe oriri ọzọ ọ gaenye ha ma ọ bughị ogbeachicha nke anaedebe n'iru Onyenweanyị. Ọ bụ achicha dīnsọ buru kwa nke náezighi ezi n'iwu iri ya ma ọbughị náání ndị nchụàjà mgbe ọ bụla ewetara nke ọhụụ iji gbanwe nke dī n'elu tebụl ahụ. N'oge a onye nchụàjà ahụ wee were achicha ahụ nye Devid na ndịkom ya, ha wee rie ya. Omume dī otú a ka apurụ ikpọ mmebi nke Iwu ahụ, kama mkpà nke ndịkom ndia dī óké ukwu na o weere ọnọdụ Iwu ahụ. Jisọs naagwa anyị na emere Ụbọchịizuike n'ihī ọdīmma nke mmadụ, emeghị mmadụ n'ihī ụbọchịizuike. Ọ dī otú ihe nke Jisọs mere ka ọ pụta ihè nke weere ọnọdụ dī elu karịa Iwu ahụ-- nke ahụ bụ **ebere**. Ọ buru na ọ bughị ebere nke Chineke anyị niile gaaburorị ndị gaala n'iyi, ma site n'ebere anyị wee buru ndị nketa nke mkwà ahụ (Jemes 2:5).

O kwesiri ka NdịFarisii ahụ hụ na nri dī ndị náesouzo ya mkpà, mee ka ha rijue afọ; kama dika ndị eziomume onye dika ọ dī n'ogbo niile, ha naachọ ibuli ọnọdụ nke onweha elu ma náachọpụta kwa agazighiagazi nke onye ọzọ (Matiu 7:5). Omume ha abughị nke ime ebere kama ọ bụ nke ikpéikpé (Matiu 7:12). Dika emere Ụbọchịizuike maka ọdīmma nke mmadụ, Jisọs n'Onweya bụ kwa Onye nwe Ụbọchịizuike ahụ, ihe ndia niile naegosi na o kwesiri buru kwa ihe ziriezi iluolu ebere n'ụbọchị ahụ. Jisọs gworo onye ahụ aka ya kpọnwurụ akpọnwụ n'Ụbọchịizuike, nke bụ kwa igosiputa ebere. N'ezie, ndị ahụ náebo ebubo ụgha, nke bụ ndị Farisii nọ n'ebe ahụ náání igbochi egbochi ma ọ buru na ọ gaekwe mee. Ha chorọ ihe iribaàmà -- kama nke ahụ abughị ụzọ Chineke si aluolu nke Ya. Ihun'anya, omiko, na ebere bụ ihe náakwagidekarị Okwu Ya ọ bụla, échichè, na ọlụ Ya. Otutu mmadụ n'ụbọchị taa naachokarị igbaso ihe iribaàmà; kama, ọ buru na ha gaekwe isoro okwu ahụ -- kwusaa Okwu ahụ ihe iribaàmà dī icheiche gaeso ha.

Dika Kraist, bụ ihe nlereanya anyị nke a mere ka anyị mara nnọọ omume nke anyị náaghaghị idī náeme n'onweanyị. Ndị Farisii ahụ na emehie site n'ichokarị ima omume nke ime ebere ikpé n'ụbọchị ọ bụla, karisịa n'Ụbọchịizuike. Jisọs chetaara ndị ahụ n'ebo Ya ebubo na ọ buru na otú onye nime ha nwere aturū -- nke bụ anụ efu -- nke dabara n'olulù n'ụbọchịizuike na ọ gaabụ na ha agaghị eme ngwa idoputa ya. Ma n'iji nke a tanyere, mmadụ -- ọ gaghị adi mkpà karisịa imere ya ebere n'ụbọchịizuike.

Omume ahụ bụ náání omenaala. Idebe ụbọchịizuike n'uzọ omenaala ememe dī icheiche abughị njikota maọbụ ebe kachasi mkpà n'akukọ nke Ozioma ahụ. Nzoputa pụọ ná mmehie site n'amara nke Chineke, nke ejiri Obara Jisọs Kraist wusiri n'elu Obe nke Kalvari zuta, bụ náání ihe kachasi mkpà nke achoro. Ememe niile dī icheiche, ọ bụ ezie na ha puru imamma, ọ buru na nzoputa adighi ya -- bụ ebere nke Chineke -- ha niile bụ ọla n'aràrà, maọbụ ájáọla náada ụdà. Ọ gaewere ihe kariri omume nke anarụ inweta iruoma nke Onyenweanyị, n'ihī na Chineke naele n'obi (I Samuel 16:7). Òfufè anarụ ọ bụla maọbụ ibụ onye amaara aha ya agaghị abụ ihe agaagụ n'ihē ọ bụla n'iru Oche ikpé nke Chineke.

Ọ dī kwa isiokwu ọzọ nke dī n'ihēòmùmù anyị nke dī kwa óké mkpà nke ahụ bụ Ọgwugwo Nso. Na Aisaia isi nke iri ise na atọ anyị chọputara mkwà ekwere ọ bughị náání maka Mesaia, Onyenzoputa, kama Onye Ọgwugwo Nso kwa (Aisaia 53:1-5; Maitu 8:16, 17). N'akwukwo ozi Jemes agwara anyị na mgbe arụ náadighi anyị ike ka anyị buru ụzọ kpe ekpere, emesịa ka anyị kpọọ kwa ndị okenye, ma ọ buru na ọ dī mkpà; Chineke n'ezie aghaghị isopuru anyị n'ihī na anyị naesoro Okwu Ya. Anyị puru itukwasị Chineke obi maka ọgwugwo anyị ma Ọ gaghị arapụ ime ya. Cheta kwa na mbụ Chineke kéré mmadụ (Jenesis 2:7); ma Chineke mazuru otú o siri kèè anyị n'anarụ na nime nghota anyị niile. Ọ bụ náání inwe amamihe n'uzọ dī otú a, bụ ijékuru Dibia Ukwuu ahụ maka ọgwugwo karịa ijékuru onye ọzọ onye nnwaputa ya bụ nke arọ olenalele ma asị na ọ dīkarịa ukwu.

Jisọs kpugheere mba nke ndiJu otutu ihe nke mmehie ha gaaluputa ma ọ buru na ha anogide nime ya gaa n'iru. Ha nwere ohere nwe kwa ihè ahụ; ma Mmụo nke Chineke ewezugawo Onweya. Onye ọ bụla nke daghachiriàzù puru itũanya mgbe mmụọjọọ gaadi otutu laghachikutere ya. Ihe a mere Umụ Israel ma, ihe ọ luputara bụ na, otutu ihe jogburu onweha abiakwasịwo mba ahụ n'ụbọchị ikpéazụ ndia.

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Gịnị mere ndịFarisii ji bo ndị náesoụzọ Jisqs ebubo?
2. Dịka ihe edere na Àgbà Ochie si dị, ebubo ahụ ò nwere ntọala?
3. Òlee ọnọdụ nke Kraist n'ihe banyere Ûbọchịizuike?
4. Kọwaa ihe mere o ji buru ihe ziriezi n'iwu Jisqs igwọ ọrịa n'Ûbọchịizuike?
5. Òlee ntọala ebe ndị Farisii gbakwasiriukwu námkwenye ha na ọ bụ mmehie igwọ ndịọrịa n'Ûbọchịizuike?
6. Òlee ebe ndị ahụ náebo Ya ebubo choro ka anyị kwenye na ọ bụ ebe Jisqs si enweta ike Ya ichupu ndị mmụọ ojọọ?
7. Jisqs Ọ naaga n'iru igwọ ndị ahụ na elekwasị Ya anya?
8. NdịKraist hà naachọ ihe iribaàmà?
9. Òlee ọnọdụ ikpèazụ nke onye ahụ nke mataworo Onyenweanyị na mbụ ma mesịa daghachiazụ nime mmehie?